

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วยสาระสำคัญ 8 ส่วน ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง
3. การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ
4. การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต
5. การรับรู้สภาวะสุขภาพ
6. ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ
7. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุกับปัจจัยคัดสรร
8. สมการในการทำนายความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุจากปัจจัยต่างๆ

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์เพื่อนำเสนอในตารางดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต	
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	
b	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ	
β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน	
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอย (พยากรณ์)	
R^2 change	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยที่เปลี่ยนไป	เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์เข้าไปในสมการ
t	หมายถึง	ค่าทดสอบทางสถิติที (t test)	
F	หมายถึง	ค่าทดสอบทางสถิติเอฟ (F test)	
p	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็นที่จะปฏิเสธสมมติฐาน (probability)	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาถึงลักษณะที่เด่นของกลุ่มตัวอย่าง ความเป็นไปได้ที่จะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในชีวิตสูงหรือต่ำ โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละของสถานภาพในส่วนที่เป็นข้อมูลไม่ต่อเนื่อง รายละเอียดดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

สถานภาพของผู้ตอบ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มอายุ						
* 60-70 ปี	52	57.1	63	57.8	115	57.5
* 71-80 ปี	32	35.2	37	33.9	69	34.5
* 81 ปี ขึ้นไป	7	7.7	9	8.3	16	8.0
สถานภาพสมรส						
* คู่	60	65.9	36	33.0	96	48.0
* หม้าย	21	23.1	62	56.9	83	41.5
* โสด	5	5.5	5	4.6	10	5.0
* แยกกันอยู่	4	4.4	3	2.8	7	3.5
* หย่า	1	1.1	3	2.8	4	2.0
การศึกษา						
* ไม่ได้เรียน	14	15.4	27	24.8	41	20.5
* ประถมศึกษา	71	78.0	74	67.9	145	72.5
* มัธยมศึกษา	3	3.3	4	3.7	7	3.5
* อาชีวศึกษา	1	1.1	1	0.9	2	1.0
* ปริญญาตรีขึ้นไป	2	2.2	3	2.8	5	2.5

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพครั้งสุดท้ายหรืออาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน						
* เกษตรกร	29	31.9	42	38.5	71	35.5
* รับจ้าง	27	29.7	14	12.8	41	20.5
* ค้าขาย	10	11.0	18	16.5	28	14.0
* อื่นๆ	9	9.9	19	17.4	28	14.0
* งานบ้าน	8	8.8	13	11.9	21	10.5
* รัฐบาล	8	8.8	2	1.8	10	5.0
* พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	0.0	1	0.9	1	0.5
ระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือน						
* น้อยกว่า 1,000 บาท	29	31.9	38	34.9	67	33.5
* 1,001-3,000 บาท	32	35.2	43	39.4	75	37.5
* มากกว่า 3,000 บาท	30	33.0	28	25.7	58	29.0

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างชายและหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มอายุ 60-70 ปี มีจำนวนมากที่สุดทั้งชายและหญิง ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ซึ่งเป็นชาย สำหรับสถานภาพสมรสหม้ายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ในด้านการศึกษาส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษาทั้งชายและหญิง และมีอาชีพเกษตรกร รายได้ปัจจุบันต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,001-3,000 บาทต่อเดือน

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูลักษณะเด่นของกลุ่มตัวอย่าง ความเป็นไปได้ที่จะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในชีวิตสูงหรือต่ำ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และพิสัย ของสถานภาพในส่วนที่เป็นข้อมูลต่อเนื่อง ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และพิสัย ของอายุ และรายได้ ปัจจุบันต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของผู้ตอบ	$\bar{X}$	SD	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
อายุ (ปี)					
* ชาย	69.58	7.11	88	60	28
* หญิง	70.98	7.68	102	60	42
* รวม	70.35	7.44	102	60	42
รายได้ปัจจุบันต่อเดือน (บาท)					
* ชาย	3347.25	4506.60	30000	0	30000
* หญิง	3294.04	5388.98	40000	0	40000
* รวม	3318.25	4994.68	40000	0	40000

จากตาราง 3 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยอายุของกลุ่มตัวอย่าง 70.35 ปี อายุของหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าชายเล็กน้อย แต่อายุสูงสุดของหญิง 102 ปี อายุสูงสุดของชายเพียง 88 ปี สำหรับค่าเฉลี่ยรายได้ปัจจุบันต่อเดือนพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 3,318.25 บาทต่อเดือน ชายและหญิงมีรายได้เฉลี่ยใกล้เคียงกัน หญิงรายได้เฉลี่ยสูงสุด 40,000 บาทต่อเดือน ส่วนชายมีรายได้เฉลี่ย 30,000 บาทต่อเดือน

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง

การใช้เวลาว่างของผู้สูงอายุในการดูโทรทัศน์, ฟังวิทยุ, เดินเล่น, ออกกำลังกาย และ เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่างของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง	ชาย		หญิง		รวม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
▶ เวลาที่ได้เดินเล่นใน 1 วัน (ชั่วโมง)	2.40	0.63	2.28	0.70	2.34	0.67
▶ เวลาที่ดูโทรทัศน์ใน 1 วัน (ชั่วโมง)	2.45	0.62	2.25	0.75	2.34	0.70
▶ เวลาที่ฟังวิทยุหรือเทปใน 1 วัน (ชั่วโมง)	1.98	0.84	1.74	0.81	1.85	0.83
▶ การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	2.34	0.69	2.55	0.65	2.46	0.67
▶ ความถี่ในการออกกำลังกายด้วยตนเอง	2.23	0.82	2.17	0.83	2.20	0.82

จากตาราง 4 พบว่า ผู้สูงอายุมีการปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่างส่วนใหญ่โดย เดินเล่น 2.34 ชั่วโมงต่อวัน ดูโทรทัศน์ 2.34 ชั่วโมงต่อวัน ฟังวิทยุหรือเทป 1.85 ชั่วโมงต่อวัน การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอยู่ในระดับไปเป็นประจำ การออกกำลังกายด้วยตนเองอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง ทั้งนี้ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่างของผู้สูงอายุหญิงมีค่าสูงกว่าผู้สูงอายุชายในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ผู้สูงอายุชายใช้เวลาว่างในกิจกรรมนั้น ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้สูงอายุหญิงทุกกิจกรรม

ส่วนที่ 3 การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ

ในช่วงที่กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 40-50 ปี กลุ่มตัวอย่างได้วางแผนเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างไร รายละเอียดดังในตาราง 5

ตาราง 5 การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ จำแนกตามเพศ

การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ	ชาย		หญิง		รวม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
➡ การทำประโยชน์ให้แก่ลูกหลานหรือสังคม	0.86	0.35	0.78	0.42	0.82	0.39
➡ การไปวัด หรือโบสถ์ หรือปฏิบัติธรรม เพื่อใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ	0.73	0.45	0.85	0.36	0.80	0.40
➡ การพูดทบทวนบุคคลที่จะอยู่เป็นเพื่อน	0.81	0.39	0.77	0.42	0.79	0.41
➡ การสะสมเงินทองไว้เพื่อวัยสูงอายุ	0.80	0.40	0.74	0.44	0.77	0.42
➡ การศึกษาหรือพูดคุยเพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่จะเกิดขึ้นในวัยสูงอายุ	0.79	0.41	0.72	0.45	0.76	0.43
➡ การวางแผนการใช้เวลาว่างเมื่อเป็นผู้สูงอายุ	0.59	0.49	0.51	0.50	0.55	0.50
➡ การตรวจสุขภาพทุกปี	0.51	0.50	0.52	0.50	0.52	0.50
การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุโดยรวม	0.73	0.24	0.70	0.24	0.71	0.24

ในตาราง 5 จะเห็นได้ว่า ผู้สูงอายุมีการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับ “ดี” ทั้งชายและหญิง กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมตัวสูงที่สุดในเรื่อง “การทำประโยชน์ให้แก่ลูกหลานหรือสังคม” เรื่องที่มีการเตรียมตัวน้อยที่สุดคือ “การตรวจสุขภาพทุกปี”

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนที่มีการเตรียมตัวสูงสุดในผู้สูงอายุที่เป็นชาย คือ “การทำประโยชน์ให้แก่ลูกหลานหรือสังคม” สำหรับผู้สูงอายุที่เป็นหญิง คือ “การไปวัด หรือโบสถ์ หรือปฏิบัติธรรม เพื่อใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ” ส่วนเรื่องที่มีการเตรียมตัวต่ำสุดในผู้สูงอายุที่เป็นชาย คือ “การตรวจสุขภาพทุกปี” และผู้สูงอายุที่เป็นหญิง คือ “การวางแผนการใช้เวลาว่างเมื่อเป็นผู้สูงอายุ”

ส่วนที่ ๕ การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต

จากการทำงานในอดีตของกลุ่มตัวอย่าง มีทั้งสมหวังและประสบผลสำเร็จอย่างสูง อีกทั้งประสบผลสำเร็จไม่สูงนัก ซึ่งรายละเอียดของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสำเร็จในอดีต มีดังในตาราง 6

ตาราง 6 การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต จำแนกตามเพศ

การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต	ชาย		หญิง		รวม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
➡ ความภูมิใจในผลงาน	2.66	0.60	2.62	0.56	2.64	0.58
➡ การได้รับความอบอุ่นใจในการทำงาน	2.63	0.55	2.61	0.58	2.62	0.56
➡ ในการทำงาน ผู้ร่วมงาน/หรือผู้ใกล้ชิดให้ความนับถือ	2.57	0.56	2.60	0.56	2.59	0.56
➡ ความพอใจในงานที่ทำในอดีต	2.58	0.56	2.50	0.59	2.54	0.57
➡ ความพอใจในสัมพันธภาพกับผู้ร่วมงานหรือผู้ใกล้ชิด	2.43	0.58	2.50	0.57	2.47	0.58
➡ ความพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ	2.35	0.71	2.28	0.68	2.31	0.69
การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีตโดยรวม	2.54	0.46	2.52	0.45	2.53	0.45

ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีตโดยรวม และจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่อง พบว่า ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีตสูงที่สุดเกี่ยวกับ “ความภูมิใจในผลงาน” สำหรับเรื่องที่มีการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีตต่ำที่สุดคือเรื่อง “ความพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ” ซึ่งพบได้ว่า มีความสอดคล้องกันในกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นชายและผู้สูงอายุที่เป็นหญิง

ส่วนที่ 5 การรับรู้สภาวะสุขภาพ

สุขภาพในผู้สูงอายุมีการรับรู้อยู่ในระดับใด รวมทั้งปัญหาสุขภาพทางกาย และปัญหาสุขภาพทางจิตใจ โดยมีรายละเอียดอยู่ในตาราง 7

ตาราง 7 การรับรู้สภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ

การรับรู้สภาวะสุขภาพ	ชาย		หญิง		รวม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
☛ สบายตาเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต	1.76	0.74	1.90	0.79	1.84	0.77
☛ มีปัญหานอนไม่หลับ	1.59	0.82	1.89	0.83	1.76	0.84
☛ รู้สึกเหนื่อยและอ่อนเพลียเมื่ออยู่เฉย ๆ	1.65	0.77	1.81	0.81	1.74	0.79
☛ สภาพโดยทั่ว ๆ ไปรบกวนต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน	1.52	0.70	1.71	0.75	1.62	0.73
☛ การได้ยินเสียงได้สร้างความยุ่งยากลำบากใจ	1.54	0.74	1.54	0.70	1.54	0.71
☛ มีปัญหาท้องผูก	1.48	0.72	1.58	0.76	1.54	0.74
☛ มีอาการปวดศีรษะบ่อย ๆ	1.51	0.74	1.56	0.74	1.54	0.74
☛ มีอาการท้องอืดเนื่องจากอาหารไม่ย่อย	1.40	0.66	1.46	0.67	1.43	0.67
การรับรู้สภาวะสุขภาพโดยรวม	1.55	0.47	1.68	0.43	1.62	0.45

เมื่อพิจารณตาราง 7 พบว่า การรับรู้สภาวะสุขภาพโดยรวมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับ “ต่ำ” ปัญหาสุขภาพที่มีการรับรู้มากที่สุด คือ “สบายตาเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต” ส่วนการรับรู้ปัญหาสุขภาพมีแต่อยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ “มีอาการท้องอืดเนื่องจากอาหารไม่ย่อย” และ ยังพบว่า มีความสอดคล้องกันในกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นชายและผู้สูงอายุที่เป็นหญิง

ส่วนที่ 6 ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ

ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ทั้งด้านความรู้สึก ความเชื่อ ความประทับใจ และเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นความภูมิใจ หรือความผิดหวัง มีรายละเอียดดังในตาราง 8

ตาราง 8 ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ	ชาย		หญิง		รวม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
➤ รู้สึกภูมิใจที่เคยได้ทำประโยชน์ให้สังคม	2.90	0.40	2.83	0.50	2.87	0.46
➤ รู้สึกว่าทุกคนให้เกียรติและเคารพเหมือนเดิม	2.80	0.54	2.75	0.58	2.78	0.56
➤ รู้สึกว่าตนเองยังเป็นที่รักหรือเป็นที่สนใจของคนอื่น	2.84	0.50	2.69	0.66	2.76	0.60
➤ รู้สึกเสียใจที่เลี้ยงบุตรหลานมาแล้วไม่ได้รับการตอบสนอง	2.48	0.83	2.47	0.85	2.48	0.84
➤ รู้สึกพอใจในระดับความสามารถทางร่างกาย	2.60	0.76	2.36	0.89	2.47	0.84
➤ รู้สึกน้อยใจในชีวิตเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น	2.31	0.94	2.17	0.96	2.23	0.95
➤ รู้สึกเหงาและว่าเหว่	2.22	0.94	2.09	0.96	2.15	0.95
➤ ชีวิตนั้นปลายเป็นเวลาที่ไม่มีความสุข	2.13	0.93	1.95	0.94	2.04	0.94
➤ รู้สึกว่าชีวิตไม่ค่อยสมหวังในสิ่งที่ต้องการ	2.08	0.95	1.95	0.98	2.01	0.96
➤ รู้สึกว่าชีวิตในช่วงวัยนี้น่าเบื่อที่สุด	2.03	0.96	1.88	0.90	1.95	0.93
➤ คิดว่าชีวิตอยู่ไปวัน ๆ เพื่อรอความตาย	1.95	0.98	1.79	0.94	1.86	0.96
➤ รู้สึกว่าตนเองแก่และไม่มีกำลัง	1.62	0.92	1.58	0.87	1.60	0.89
ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุโดยรวม	2.33	0.44	2.21	0.46	2.26	0.46

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า อยู่ในระดับ “ดี” เมื่อพิจารณาในแต่ละเรื่อง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุมีระดับความพึงพอใจสูงสุดในเรื่อง “รู้สึกภูมิใจที่เคยได้ทำประโยชน์ให้สังคม” ส่วนเรื่องที่ทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิตต่ำที่สุด ได้แก่เรื่อง “รู้สึกว่าตนเองแก่และไม่มีกำลัง” อีกทั้งยังพบว่า มีความสอดคล้องกันในกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นชายและผู้สูงอายุที่เป็นหญิง

ส่วนที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุกับปัจจัยคัดสรร

การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรเกณฑ์ คือ ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ และตัวแปรพยากรณ์ คือ เพศชาย เพศหญิง ระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือน การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต และการรับรู้สภาวะสุขภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งเป็นการหาค่าของสหสัมพันธ์แบบเส้นตรง และทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าที (t test) ซึ่งผลที่ได้แสดงในรูปตารางเมตริกดังตาราง 9 แต่เพื่อความสะดวกในการนำเสนอ ตารางเมตริก สหสัมพันธ์ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อปัจจัยต่าง ๆ ไว้ดังนี้

MAL	หมายถึง	เพศชาย
FEM	หมายถึง	เพศหญิง
INC	หมายถึง	ระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือน
TIM	หมายถึง	การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง
PRE	หมายถึง	การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ
SUC	หมายถึง	การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต
HEA	หมายถึง	การรับรู้สภาวะสุขภาพ
SAT	หมายถึง	ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่

	MAL	FEM	INC	TIM	PRE	SUC	HEA	SAT
MAL	-	-1.00**	.01	.10	.05	.02	.14	.13
FEM		-	-.01	-.10	-.05	-.02	-.14	-.13
INC			-	.01	.13	.08	.08	.33**
TIM				-	.24**	.19**	.17*	.24**
PRE					-	.19**	.20**	.31**
SUC						-	.05	.06
HEA							-	.48**
SAT								-

* $p < .05$

** $p < .01$

จากตาราง 9 พบว่า การรับรู้สภาวะสุขภาพ รายได้ การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .48, .33, .31,$ และ $.24$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง ระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือน การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต และการรับรู้สภาวะสุขภาพ พบว่า การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง และการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุและการรับรู้สภาวะสุขภาพ การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่างและการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต รวมทั้ง การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุและการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .24, .20, .19,$ และ $.19$ ตามลำดับ) สำหรับการปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่างและการรับรู้สภาวะสุขภาพ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .17$)

สำหรับความสัมพันธ์ในคู่อื่น ๆ ไม่พบหลักฐานที่เพียงพอจะสรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์กันมากพอที่จะพบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 8 สมการในการทำนายความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุจากปัจจัยต่าง ๆ

จากตารางเมตริกจะเห็นว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 7 ตัวนี้ มีอยู่ 4 ตัวแปรคือ รายได้ การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง และการรับรู้สภาวะสุขภาพ ที่อาจเป็นตัวทำนายความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุได้ดี จึงได้นำตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 7 ตัว มา ร่วมกันทำนายความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ว่ามีตัวแปรพยากรณ์ตัวใดบ้างที่สามารถทำนาย ตัวแปรเกณฑ์ได้ดีและอธิบายได้เพียงใด ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างตัวแปรเกณฑ์ คือ ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ และตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง ระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือน การปฏิบัติตนในการใช้เวลาว่าง การเตรียมตัวก่อนเข้า สู่วัยสูงอายุ การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต และการรับรู้สภาวะสุขภาพ โดยวิเคราะห์เพื่อหา ค่าสัมสัมพันธ์พหุคูณแบบขั้นต้น (stepwise multiple regression) แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญ ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยทำการทดสอบค่าสถิติเอฟส่วนรวม (overall F test) ดัง แสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าสถิติการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มีความพึงพอใจในชีวิต ของผู้สูงอายุเป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	b	β	R^2	R^2 change	t	p
การรับรู้สภาวะสุขภาพ	.41617	.411	.235	.235	6.997	.0000
รายได้ปัจจุบันต่อเดือน	.00002	.276	.321	.086	4.808	.0000
การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ	.29778	.156	.353	.032	2.613	.0097
การใช้เวลาว่าง	.14526	.128	.368	.015	2.170	.0312
constant = 2.319		$F = 28.377$		$p = .0000$		

จากตาราง 10 การรับรู้สภาวะสุขภาพแม้เพียงหนึ่งตัวแปร สามารถอธิบายการผันแปร ของตัวแปรเกณฑ์คือ ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติถึงร้อยละ 23.5 เมื่อมีตัวแปรระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือนเข้ามาร่วมพยากรณ์ พบว่า สามารถอธิบาย การผันแปรของตัวแปรเกณฑ์ได้เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 8.6 หรืออธิบายได้ถึงร้อยละ 32.1 เมื่อมีตัว แปรการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุเพิ่มมาเพื่อเป็นตัวร่วมในการพยากรณ์ การอธิบายการผัน แปรของตัวแปรเกณฑ์เพิ่มขึ้นได้อีกร้อยละ 3.2 หรืออธิบายร่วมกันได้ถึงร้อยละ 35.3 และตัวแปร ตัวสุดท้ายที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือการปฏิบัติตนในการ ใช้เวลาว่างเพิ่มเข้าไปร่วมกันพยากรณ์ การอธิบายการผันแปรของตัวแปรเกณฑ์เพิ่มขึ้นได้อีกร้อย

จากที่กล่าวมาแล้ว ตัวแปรพยากรณ์ที่คัดสรรมาวิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มีตัวแปรพยากรณ์ 4 ตัวแปรที่ทำนายตัวแปรเกณฑ์ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในตารางพบว่า ค่า beta (β) ในตัวแปรการรับรู้สภาวะสุขภาพ มีค่าสูงที่สุด แสดงว่า มีอิทธิพลต่อตัวแปรเกณฑ์มากที่สุด ดังนั้น จึงสามารถกำหนดสมการในการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.319 + .416 (\text{การรับรู้สภาวะสุขภาพ}) + .00002 (\text{ระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือน}) + .298 (\text{การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ}) + .145 (\text{การใช้เวลาว่าง})$$

สมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .411 (\text{การรับรู้สภาวะสุขภาพ}) + .276 (\text{ระดับของรายได้ปัจจุบันต่อเดือน}) + .156 (\text{การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ}) + .128 (\text{การใช้เวลาว่าง})$$